

Má và Con

Đoàn Xuân Thu

“Đừng để tình thương trở nên hèn”

Sau 21 năm chung sống, một buổi tối vợ tôi nói nhỏ nhẹ:

- Anh nên đưa một người phụ nữ khác đi ăn tối và xem ciné.

Tôi trở mắt. Cô ấy mỉm cười:

- Em yêu anh, nhưng em biết người ấy cũng thương anh, và bà đang mong mỗi được có một chút thời gian bên anh.

Người phụ nữ đó là má tôi, người đã mang nặng đẻ đau ra tôi. Má tôi là goá phụ đã 19 năm. Từ ngày ba mất, má sống một mình trong căn nhà nhỏ ở ngoại ô. Tôi bận bịu với công việc, với vợ và 3 đứa con, nên thỉnh thoảng lắm mới chạy qua thăm má một buổi. Má tôi chẳng hề than thở, chỉ hay gọi điện hỏi vu vơ: “Thằng Tí, thằng Tèo, con Bông nó học có giỏi không con?” hoặc “Má nghe con bị cảm phải không?”

Thế là tôi nghe lời vợ, gọi má mời đi ăn tối. Má bắt máy lúc trời đã khá khuya, trăng thượng tuần đã treo ngoài cửa sổ:

- Có chuyện gì vậy con? Con bị bệnh hả?

Tôi bật cười:

- Không, con chỉ muốn mời má đi ăn tối với con, chỉ hai mẹ con mình thôi.

Bên kia điện thoại yên lặng một hồi lâu. Rồi má nhẹ nhàng đáp:

- Má muốn chứ. Má muốn dữ lắm.

Tối thứ Sáu đó, tôi ghé nhà đón má. Vừa bước xuống xe, tôi thấy má đứng chờ trước cửa. Má mặc chiếc áo dài màu tím nhạt, tóc uốn gọn, môi điểm chút son. Ánh mắt má sáng rỡ như con gái thời mới lớn.

- Má nói với mấy bà bạn là má sắp đi ăn tối với thằng con trai bảnh nhất xóm. Họ khoái lắm, đòi nghe má kể lại bữa ăn này.

Tôi đưa má ghé một nhà hàng nhỏ, không sang nhưng ấm cúng. Má khoác tay tôi như thể tôi là vị quan lớn đang dẫn mẹ đi dạ tiệc. Ngồi vào bàn, má mở thực đơn ra rồi đặt xuống, mỉm cười:

- Má già rồi, mắt mờ, đọc chữ nhỏ không thấy nữa.

Bảo Huân microsoft AI

Tôi cầm lấy tờ thực đơn, đọc từng món cho má nghe. Má ngược nhìn tôi, ánh mắt chan chứa yêu thương:

- Ngày xưa, má đọc thực đơn cho con ở quán cơm gà Siu Siu gần chợ An Đông. Bữa nay tới phiên con rồi hén.

Chúng tôi ăn uống và trò chuyện. Chuyện chẳng có gì quan trọng: vài mẫu tin trong nhà, mấy món thuốc cảm, mấy người bạn già của má... Nhưng với tôi, buổi tối đó có điều gì đó thật ấm áp, thật thân thương. Chúng tôi nói cười đến độ quên cả giờ đi xem phim như dự định.

Trên đường về, má siết tay tôi:

- Má muốn đi ăn tối với con một lần nữa. Nhưng kỳ sau cho má đi nghe. Má mời.

Về tới nhà, vợ tôi hỏi:

- Tối nay vui không anh?

Tôi gật đầu, giọng nghẹn ngào:

- Vui lắm. Hơn cả những gì em có thể tưởng tượng.

Vài hôm sau, má tôi đột ngột ra đi vì cơn đau tim. Tin như sét đánh. Tôi chưa kịp mời má lần thứ hai. Chưa kịp nói với má hết những điều tôi cất giữ trong lòng bao lâu nay.

Ít lâu sau, tôi nhận được một phong bì từ nhà hàng hôm đó. Bên trong là tờ hóa đơn đã thanh toán, và một mảnh giấy nhỏ với dòng chữ tiêu vạ quen thuộc:

“Má trả trước cho hai phần ăn – một cho con, một cho vợ con. Má không biết mình còn sống để đi nữa hay không, nhưng má muốn làm vậy. Con sẽ không bao giờ biết buổi tối đó có ý nghĩa đến dường nào với má. Má thương con.”

Tôi cầm mảnh giấy áp vào ngực trái chỗ trái tim mà nước mắt tuôn không dứt. Lòng tôi trào dâng cảm giác vừa hối hận, vừa biết ơn, vừa thương đau đến nghẹn ngào. Tới lúc đó, tôi mới thấm: Trong cuộc đời này, có những điều phải làm đúng lúc vì lúc khác nhiều khi không bao giờ đến. Nhiều người con – trong đó có tôi – thường biện hộ cho sự thờ ơ bằng cái cớ “bận quá”. Công việc, con cái, cuộc sống, bao thứ ràng buộc khiến ta bỏ quên một người phụ nữ già nua lặng lẽ ở cuối con đường tĩnh lặng, ngồi bên tách trà nguội ngắt, trông ra ngoài cổng mỗi chiều Chủ Nhật.

Chúng ta vội vã chạy theo bao điều gọi là “trách nhiệm”, mà quên rằng người mẹ già đâu cần gì cao sang, chỉ cần một cuộc gọi, một cái ôm, một buổi cơm chung. Có những đứa con giờ đây thành đạt, chức tước đầy mình, nhưng mỗi lần về quê, gặp mẹ thì đứng ngoài sân gọi với vô:

– Má khỏe không? Con bận quá, ghé một chút rồi con đi liền.

Rời đi.
Rời mát má.
Rời ngồi mà tiếc ngẩn ngơ.

Người Sài Gòn xưa thường nói:
“Mẹ còn là còn tất cả.”
Vậy mà mấy ai trân quý?

Một bó hoa ngày Vu Lan không đủ thay cho những tháng năm mẹ lủi thủi một mình.
Một lời chúc trên Facebook không đủ để xoa dịu tuổi già đơn chiếc. Và một lần về thấp nhang cũng không làm nguôi đi trái tim mẹ đã thôi đập vì thương nhớ.

Nếu bạn còn mẹ, đừng chờ lâu hơn nữa. Đừng viện lý do để hẹn “tuần sau”, “tháng sau”, “khi nào rảnh”... Thời gian không chờ đợi ai. Nếu bạn bận rộn với gia đình nhỏ của mình, hãy nhớ rằng bạn có được gia đình ấy cũng từ vòng tay mẹ. Đừng để một ngày nào đó bạn cũng ôm một mảnh giấy có vài dòng chữ run run, rồi ngồi khóc như một đứa trẻ.

Hãy nắm tay mẹ đi ăn một bữa cơm. Hãy để mẹ chọn món. Hãy lắng nghe câu chuyện không đầu không đuôi mà mẹ hay kể. Hãy để lòng bạn mở ra, như cánh cửa cũ kỹ của căn nhà tuổi thơ, nơi có người mẹ đứng ngóng con về...

Mẹ và con.
Một chuyện tưởng bình thường, mà hóa ra là phép màu.
Đừng để tình thương trở nên.

ĐXT

(Bài viết dành tặng những người con còn mẹ, và cả những người đang tiếc một bóng dáng mẹ hiền đã khuất.)